

DET KONGELIGE LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Landbruksdirektoratet
Postboks 56
7701 STEINKJER

Deres ref

Vår ref

Dato

26/866-

29. april 2026

Fastsettelse av forskrift om tilskudd til investeringer i setrer med melkeproduksjon

Landbruks- og matdepartementet har i dag fastsatt forskrift om tilskudd til investeringer i setrer med melkeproduksjon, jf. vedlegg. Målet med forskriften er å etablere en tilskuddsordning som kan bidra til langsiktig seterdrift med melkeproduksjon. Forskriften trer i kraft straks, og sendes over til Stiftelsen Lovdata for publisering om kort tid.

I det følgende vil departementet kort redegjøre for bakgrunnen for tilskuddet, oppsummering av innspillene som ble mottatt under høringen og departementets vurdering av disse.

1. Bakgrunn

I jordbruksforhandlingene i 2025 ble det avtalt at det skulle opprettes et tilskudd for investeringer i setrer med melkeproduksjon (ku, geit og sau), som en del av en større seter- og utmarkssatsing, jf. Prop. 149 S (2024–2025). Det ble satt av 6 millioner kroner til ordningen i 2026, og bestemt at Landbruksdirektoratet skal forvalte den.

Tilskuddets mål er å bidra til at melkeproduksjonen på setra kan opprettholdes, gjenopptas eller startes opp for den konkrete setrer som mottar tilskudd. Dette bidrar også til en bærekraftig og diversifisert matproduksjon ved at utmarksressursene i større grad benyttes i matproduksjonen. Det ble som del av jordbruksoppgjøret avtalt at det skal innvilges 500 000 kroner per seter som et engangstilskudd iht. godkjent kostnadsoverslag. Videre at tilskuddet kun skal støtte investeringer eller oppgraderinger knyttet til produksjon av melk på setra, og gis etter vilkår om produksjon av en viss mengde melk i ti seter-sesonger (år).

Departementets høringsforslag ble sendt til 44 høringsinstanser og publisert på regjeringen.no. Departementet mottok 18 høringsvar innen fristen 1. april. Disse fordeler

Postadresse
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo
postmottak@lmd.dep.no

Kontoradresse
Teatergata 9
www.lmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 874

Avdeling
Avdeling for areal-,
nærings- og
skogpolitikk

Saksbehandler
Eline Kvamme
Hagen
22 24 91 93

seg på fire fylkeskommuner, to kommuner, to statsforvaltere, en privatperson og ni nærings- og interesseorganisasjoner.

2. Høringsinstansenes innspill

Overordnet er alle høringsinstansene positive til at det gis tilskudd til investeringer i setrer med melkeproduksjon. To av høringsinstansene mener også at rammen for ordningen bør økes. Flere instanser mener Innovasjon Norge burde forvaltet ordningen og at ordningen bør samordnes med Innovasjon Norges virkemidler.

I det følgende gis en kort omtale av de mest sentrale innspillene.

Én av høringsinstansene har kommet med innspill om at virksomheter som planlegger oppstart av melkeproduksjon også bør få tilskudd. Når det gjelder hvilke tiltak som kan gis tilskudd til, er det spilt inn at det bør gis tilskudd til infrastrukturopgraderinger også for husværet på setra. Det argumenteres både med HMS-krav til ansatte og gårdbruker, samt å gjøre det attraktivt å bruke setra. Én høringsinstans mener at det bør spesifiseres i forskriften hvilke tiltak som anses som infrastrukturtiltak, og at dette ikke kun omtales i forarbeidene. Dette for å fjerne tvil om hva man kan få støtte til. Videre har en annen høringsinstans foreslått at det bør kunne gis tilskudd til nødvendige arkeologundersøkelser dersom tiltak utløser krav om dette etter kulturminneloven § 10. Flere av høringsinstansene mener at egeninnsats og bruk av eget utstyr ikke bør inngå i tilskuddsgrunnlaget.

Tretten av atten høringsinstanser har foreslått at det bør kunne gis tilskudd på under 500 000 kroner. Dette begrunnes blant annet med at tiltak som instansene anser som aktuelle å støtte over ordningen i flere tilfeller vil være rimeligere enn 500 000 kroner, og at en grense på 500 000 kroner kan føre til at mange setrer i praksis ikke kan få støtte. Andre viser til at et minimumskrav på 500 000 kroner kan virke kostnadsdrivende og at det vil gjøre det mindre attraktivt å velge bærekraftige løsninger (eksempelvis gjenbruk eller ombruk). Flere mener at investeringer med samlede kostnader over 500 000 kroner bør tas over IBU-ordningen, og heller bruke den foreslåtte for de «mindre» tiltakene (inntil 500 000 kroner).

Flere av høringsinstansene trekker frem at forpliktelsen om å drive melkeproduksjon på setra i en periode på ti år oppfattes som et svært strengt krav for å motta tilskudd, og at dette vil kunne avskrekke potensielle søkere. Det pekes på at en stor andel av seterbrukere er eldre eller kvinner, slik at behovet for enten generasjonsskifte, salg eller svangerskapspermisjon i løpet av en periode på ti år, fort vil gjøre seg gjeldende. I tillegg trekkes det frem sykdom som gjør en ute av stand til å drive setra. Høringsinstansene har kommet med ulike forslag om å redusere plikten, til eksempelvis fem og åtte år.

Det er spilt inn at Landbruksdirektoratet bør utbetale 50 prosent av tilskuddet ved dokumentert oppstart, og at de resterende 50 prosent utbetales ved dokumentert ferdigstilling. Én instans mener at 25 prosent av tilskuddet bør holdes tilbake til dokumentert ferdigstilling av tiltaket det er søkt midler til.

Flere høringsinstanser har spilt inn mulige kriterier for å prioritere mellom enkeltsøknader, herunder bevaringsverdige norske husdyrraser, konkrete dyreslag, bevaring av aktive setrer eller regioner, nyoppstartet seterdrift, unge drivere, og små- og mellomstore setrer.

3. Departementets vurderinger

Departementet vil innledningsvis bemerke at store deler av tilskuddsordningens rammer ble fastsatt i jordbruksoppgjøret i 2025. Avtalepartene var tydelige på utformingen av ordningen, herunder størrelse på tilskuddsbeløp og forpliktelse om å drive setra i ti år. Dette innebærer klare begrensninger for hvor store endringer som kan gjøres i forskriften.

Departementets vurdering er at enkelte av innspillene kan hensyntas uten at dette krever endringer av forskriftsteksten. Disse kan best følges opp i Landbruksdirektoratets praksis i forvaltningen av tilskuddet, og tilhørende utlysning av og veiledning om tilskuddet, samt vedtak om tildeling. Dette vil gjelde rutiner for utbetaling av tilskuddet, der direktoratet kan sette nærmere føringer om hvor vidt en andel av tilskuddet skal holdes tilbake til tiltaket er ferdigstilt og sluttrapport er godkjent av direktoratet. Dette gjøres også for andre tilskuddsordninger som Landbruksdirektoratet forvalter.

Direktoratet kan også gi nærmere veiledning om hva som er å anse som infrastrukturoppraderinger, samt sette formålstjenlige føringer i utlysningen av midlene for hvilke tiltak som prioriteres. I tillegg vil en skjønnsmessig vurdering av søknaden og tiltakets gjennomførbarhet danne grunnlag for å prioritere enkelte søknader fremfor andre. Det kan også tenkes at jordbruksavtalepartene vil kunne fastsette enkelte føringer for midlene i de årlige jordbruksoppgjørene.

Enkelte andre innspill fra høringsinstansene er allerede omtalt i høringsnotatet, og er derfor allerede hensyntatt. Eksempler på dette er at egeninnsats ikke utgjør en kostnad og derfor ikke kan inngå i kostnadsgrunnlaget.

Etter § 9 andre ledd kan direktoratet i særlige tilfeller dispensere fra reglene i § 6 og § 7 første ledd, og fra fastsatt søknadsfrist. Terskelen ved «i særlige tilfeller» er høy, og er beholdt tilfeller hvor forhold utenfor tilskuddsmottakers kontroll hindrer overholdelse av produksjonsplikten eller gjennomføring av tiltaket, eller overholdelse av søknadsfrister. Ingen har krav på dispensasjon, og det blir opp til Landbruksdirektoratet å gjøre vurderinger i hver enkelt sak. Vurderingskriteriet for dispensasjon vil være om man er ute av stand til å overholde produksjonsplikten for seteren i setersesongen. Eksempler på dette kan være sykdom eller svangerskap. I slike særlige tilfeller, der direktoratet gir dispensasjon fra forpliktelsen om å drive setra i ti år etter § 6 første ledd, anser departementet det som rimelig at pliktperioden ikke utvides, men at det fremdeles er den opprinnelige pliktperioden som gjelder. Det viktige blir da at seterdriften, til tross for et kortere opphold, vil kunne gjenopptas neste sesong og drives i de videre årene av perioden.

Flere av høringsinstansene har trukket frem utfordringer knyttet til pliktperiode, tilbakebetalingskrav og overdragelse av eiendom ved generasjonsskifte eller salg. Departementet viser

til at selve plikten til å opprettholde seterdriften i ti år hviler på tilskuddsmottaker. Plikten vil likevel anses som oppfylt uavhengig av hvem som rent faktisk utfører seterdriften. Dette vil da også gjelde ved eierskifte, dersom den som overtar eiendommen driver setra videre. Dersom den nye eieren ikke driver setra i henhold til vilkårene i vedtaket om tilskudd, vil eventuelle tilbakebetalingskrav likevel bli rettet mot den opprinnelige tilskuddsmottakeren.

Departementet viser for øvrig til de vurderinger og føringer som følger av høringsnotatet av 18. februar 2026.

Med hilsen

Kristin Orlund (e.f.)
avdelingsdirektør

Eline Kvamme Hagen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer